Oğlan ve Küçük Semender

Aysel Banu YAVUZAL

Oğlan ve Küçük Semender

Aysel Banu YAVUZAL

Her sabah oğlan evinin yakınındaki gölete yürürdü. Sarı yağmur çizmelerinin çamurda çıkardığı şapırtıyı çok severdi. Mavi tişörtünün üstünde küçük bir kurbağa vardı, kırmızı sırt çantasında ise bir defter ve bir kalem taşırdı. Bugün yeni bir şey bulmayı umuyordu. Gölet nilüfer yaprakları, uzun sazlar ve sessiz, gölgeli köşelerle doluydu.

Oğlan göletin kenarındaki düz bir kayanın üstünde hiç kıpırdamadan oturdu. Suyun dalgalanışını ve yusufçukların vınlayarak geçişini izledi. Sonra yeşil bitkilerin arasında minicik bir şey kıpırdadı. Bu, parmağı kadar küçük bir semenderdi! Zeytin yeşili gövdesinde koyu lekeler ve sırtı boyunca küçük turuncu işaretler vardı. Kocaman yuvarlak siyah gözleri yaprakların arasından dışarı bakıyordu.

Semender uzun ince kuyruğunu hızlı, kıvrak hareketlerle sallayarak yüzdü. Bir yaprağın altına saklandı, sonra bir taşa doğru fırladı. Oğlan defterini açtı ve semenderin dört minik bacağını ve daha açık renkli karnını çizdi. 'Semender: küçük, hızlı, bitkilerde saklanır,' diye yazdı. Daha fazlasını öğrenmek istiyordu. Tam o sırada patikadan ayak sesleri duydu.

Geniş kenarlı bir güneş şapkası ve bir sürü cepli haki bir yelek giymiş uzun boylu biri gölete doğru geldi. Bu, yaban hayatı rehberiydi! Elinde bir dosya ve bir saha rehberi kitabı vardı. 'Merhaba!' dedi yumuşak bir gülümsemeyle. 'Küçük dostumuzu izlediğini görüyorum. Bu bir semender. Onun hakkında daha fazla şey öğrenmek ister misin?' Oğlan hevesle başını salladı.

Yaban hayatı rehberi oğlanın yanına diz çöktü. Yuvarlak gözlükleri güneşte parladı. 'Semenderler iki yaşamlıdır,' dedi. 'Hayata suda başlarlar, sonra karada yaşarlar ve yumurtlamak için gölete geri dönerler.' Semenderin turuncu işaretlerini gösterdi. 'Bu parlak renkler diğer hayvanlara pek de lezzetli olmadıklarını haber verir!' Oğlan her şeyi yazdı.

Rehber oğlana semender yumurtalarını nasıl arayacağını gösterdi. Yumurtalar minicikti ve suyun altında yapraklara sarılmıştı. 'Gölet bir sulak alandır,' diye açıkladı. 'Sulak alanlar hayatla doludur. Kurbağalar, yusufçuklar ve kuşlar gibi birçok hayvana yardım ederler.' Oğlan çevresine bakındı. Bir kurbağanın zıpladığını, bir yusufçuğun havada asılı kaldığını ve bir balıkçılın heykel gibi hareketsiz durduğunu gördü.

Oğlan, 'Göleti korumaya nasıl yardım edebilirim?' diye sordu. Rehber gülümsedi. 'Onu öğrenip başkalarına öğretebilirsin. Belki senin gibi çocuklar için bir rehber yaparsın.' Oğlanın gözleri parladı. 'Bunu yapabilirim!' Gördüğü bütün canlıları düşündü. Diğer çocukların da göletin ne kadar özel olduğunu bilmesini istiyordu.

Oğlan sonraki günlerini gölette geçirdi ve dikkatle izledi. Semenderin, kurbağanın ve yusufçuğun resimlerini çizdi. Her biri hakkında kısa notlar yazdı. Semenderlerin böcek ve solucan yediğini öğrendi. Kurbağaların arkadaşlarını çağırmak için vırakladığını öğrendi. Yusufçukların sivrisinek yakaladığını öğrendi. Defteri dolup taşıyordu!

Bir öğleden sonra oğlan küçük semenderi yeniden gördü. Büyük bir yaprağın altına saklanmıştı. Onu uzun süre izledi. Artık utangaç görünmüyordu. Yavaş yavaş daireler çizerek yüzdü ve turuncu beneklerini gösterdi. Oğlan mutlu oldu. Onun sırlarını öğrendiğini biliyordu. Rehberi için semenderin büyük bir resmini çizdi.

Yaban hayatı rehberi onu kontrol etmeye geri geldi. Defterine baktı. 'Bu harika!' dedi. 'Gözlem yapmakta gerçek bir yeteneğin var.' Oğlanın yüzü güldü. Ona göletin çevresindeki bitkileri sordu. Rehber ona bitkilerin suyu nasıl temizlediğini ve hayvanlara yuva olduğunu anlattı. Oğlan bunu da rehberine ekledi.

Oğlan rehberini küçük bir kitaba dönüştürmeye karar verdi. Basit kelimeler yazdı ve net resimler çizdi. Adını 'Gölet Yaban Hayatı Rehberi' koydu. Okuldaki arkadaşları için kopyalar çıkardı. Hatta bir tanesini yaban hayatı rehberine verdi. Rehber onu gururlu bir gülümsemeyle cebine koydu. 'Göleti korumaya yardım ediyorsun,' dedi.

Oğlan rehberini sınıfıyla paylaştı. Onlara küçük semenderi ve onun neden temiz suya ve bitkilere ihtiyacı olduğunu anlattı. Arkadaşları sorular sordu. O da öğrendiği bilgilerle onları yanıtladı. Bazı çocuklar da göleti ziyaret etmek istedi. Oğlan kendini gururlu hissetti. Daha çok insan önem verirse göletin sağlıklı kalacağını biliyordu.

Yaban hayatı rehberi oğlanı göletteki bir sulak alan kutlamasına davet etti. Orada aileler ve doğayı öğrenen çocuklar vardı. Oğlan rehberiyle küçük bir masa kurdu. İnsanlara semenderin saklandığı yerleri gösterdi. Onlara, 'Sulak alanlar hayatla doludur. Hepimiz onları korumaya yardım edebiliriz,' dedi. Birçok çocuk rehberini eve götürdü.

Oğlan gün batımında göletin yanında durdu. Su turuncu ve pembe parlıyordu. Küçük semenderin su yüzeyine yakın yüzdüğünü gördü. Minik kuyruğunu sallıyor gibiydi. Oğlan fısıldadı: 'Teşekkürler, küçük semender.' Küçük canlıların bile önemli olduğunu biliyordu. Ve bir rehberle başlayarak fark yaratabileceğini de biliyordu.

Artık oğlan göleti sık sık ziyaret ediyor. Defterini hep yanında getiriyor. Semenderler, kurbağalar ve yusufçuklar hakkında öğrenmeye devam ediyor. Rehberine yeni sayfalar ekliyor. Bazen diğer çocuklar da ona katılıyor. Sessizce izliyor ve gördüklerini çiziyorlar. Oğlan gülümsüyor, çünkü göletin birçok el tarafından korunacağını biliyor.

Küçük semender hâlâ gölette, bitkilerin ve taşların arasında yaşıyor. Oğlan sulak alanların biyolojik çeşitliliği desteklediğini biliyor. Göleti ve yaban hayatını korumaya yardım edebildiği için mutlu. Ve bir gün diğer çocukların da kendi rehberlerini yapacağını umuyor. Sonuçta her göletin anlatacak bir hikâyesi vardır.